

คราบหมอควาย

เชื้อ ว่องส่งสาร

สมัยเด็กนั้นไม่มีอะไรจะน่ากลัวเท่ากับเมื่อเดินไปพบควายเข้าเพราะ แน่นอนเหลือเกินว่า จะต้องอยู่ในบริเวณที่พบมาก่อน ซึ่งก็ไม่แน่นอนว่างูนั้นจะมีพิษหรือไม่ และก็ไม่มีใครเรียงเมื่อพบงูว่าจะมีพิษหรือไม่ สู้อย่าพบเสียดีกว่า งูลอกคราบได้ ทำให้นึกถึงเราเองที่ไม่มีอะไรที่จะเปรียบเทียบดีเท่ากับอาชีพของมนุษย์ งูเปลี่ยนคราบได้ คนเปลี่ยนอาชีพได้ เรายังสมัยเด็กก็ไม่ทราบมาก่อนว่าจะมีอาชีพอะไร พูดย่างๆ คล้ายๆ งูก็คือมีคราบเป็น

คำว่าสัตว์แพทย์ในสมัยนั้น ก็รู้จักกันในเมืองหลวงเท่านั้นว่าเป็นหมอรักษาสัตว์ หมอเป็นอาชีพค่าค่ายเสียจริง ๆ เพราะเขามักจะเรียกชื่อเราไม่เต็ม มักจะเรียกว่าสัตว์เฉย ๆ บ้าง หรือ หมอสัตว์เดรจนบ้าง หมอหมาบ้าง ตรงข้ามในชนบท บทบาทของสัตว์แพทย์ก็คือวัวควาย และ ควาย แต่เขามักจะเรียกว่า หมอควายมากกว่า ทั้ง ๆ ที่เราก็มรักษาทั้ง วัวควาย แลเลี้ยงรักษาช้างอีกด้วย

นี่ก็เป็นที่มาของอาชีพของเรา คือ “คราบหมอควาย”

ปฐมเหตุ

หลังจากจบมัธยมปีที่ ๘ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ แล้วก็นอนอยู่กับบ้านเฉยๆ ยังไม่มีความคิดที่จะไปทำงาน หรือ ศึกษาต่อที่ใด เพราะเอือมระอาต่อการศึกษาเต็มทน และก็ไม่มีครอบครัวแก่ใจ เงินกันเขียนหมากของคุณย่าก็อาจจะหยิบจួយได้ เพื่อน ๆ ไปศึกษาต่อก็มีนักเรียนนายร้อยบ้าง นักเรียนเทคนิคบ้าง นักเรียนนายเรือบ้าง และเข้ามหาวิทยาลัยก็มีอยู่ ๒ มหาวิทยาลัยด้วยกัน คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และทางเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยออกจะมีภาชีมากกว่า และเป็นปฏิพัทธ์ของผู้ที่สำเร็จ

ชั้นมัธยมปีที่ ๘ และมีจำนวนเข้าศึกษาจำกัด ผิดกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และการเมืองซึ่งรับจำนวนไม่จำกัด ทุกคนจึงอยากเข้าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เวลาผ่านไป เพื่อนฝูงที่ไปเข้าโรงเรียนทหารได้ เสาร์อาทิตย์ก็ออกมาสังสรรค์กัน จนกระทั่งถึงงานพระบรมรูปทรงม้า เพื่อนที่เข้ามหาวิทยาลัยแต่ตั้งตัวกันโก้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเขาเรียกผู้เข้าศึกษาว่านิสิต สวมเสื้อขาวคอปิด กระดุม ๕ เม็ด กางเกงขาแฉงมีแฟงคอสีต่าง ๆ ตามสีของคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยพร้อมกับมินิสิตหญิง สมัยนั้นเรียกกันว่านิสิตา บังเอิญมีคำว่า ตา ซึ่งคล้าย ๆ เพศชาย ปัจจุบันจึงหมดค่านิยมไป ตุลาคมอากาศเริ่มเย็นแล้ว นักเรียนนายร้อยนายเรือ แต่งเครื่องแบบกันหนาว สวมเสื้อหนาวสีน้ำเงินเข้มทำให้เห็นความสง่าผ่าเผย อติจิดใจไม่ได้ เพราะสาว ๆ มองตาเป็นมันเลย อ้ายเราเดินดูต้นมะขามไป ความคิดค่อย ๆ มีความอยาก คืออยากเป็นทหารจะได้แต่งเครื่องแบบโก้ ๆ อยากเข้ามหาวิทยาลัย เดินไปเดินมา พบเพื่อนหัวอกเดียวกัน คือ ไม่ได้เรียนอะไรสักอย่าง ซ้ำยังร้ายกว่าเรา ตอนที่ถูกพ่อดำทุกวันว่าไม่ชวนชวาย ให้ไปเรียนกวดวิชาเวลาค่ำ พ่อเพื่อนเป็นนายทหารอยากให้ลูกเข้าเรียนโรงเรียนนายทหาร และทราบว่าคุณครูจากโรงเรียนนายร้อยเขาไปสอนเวลาค่ำที่ “โรงเรียนราชบุรี” เพื่อนก็มาชวนเราบอกว่าไปโรงเรียนราชบุรีกันเถอะจะได้เป็นเพื่อนกัน

“โอ้ย ตั้งราชบุรี อ้าวไปไม่ไหว” เราบอก

“อ้ายบ้า ชื่อโรงเรียนราชบุรี อยู่กรุงเทพ” เพื่อนสาธยาย

“แล้วมันอยู่ที่ไหน ล่ะ”

“อ้วก็ไม่รู้เหมือนกันต้องถามพ่อก่อน”

รุ่งขึ้น เพื่อนมาหาบอกว่าพ่อต้องการพบ เราก็ตัดใจไปบ้านเพื่อนอยู่ที่หลังกองขยะ ถนนราชดำเนินกลาง

ถนนราชดำเนินสมัยก่อนเป็นถนนแบบมี ๓ ทาง มีต้นมะฮอกกานี ปลูกสองข้างถนน ตรอกที่ว่าอยู่ตรงศึกษาภัณฑ์เดี๋ยวนี้ ตรอกนี้ทะลุถึงวัดบวรนิเวศ ค่าที่ใช้เป็นที่กองขยะด้วยที่ปากตรอก จึงเรียกว่าตรอกขยะ

เพื่อนพาเราไปพบพ่อมัน หน้าตาตึงตังมีหนวดด้วย พอพบหน้าเท่านั้น

“มาดีแล้ว เจ้าหนู ช่วยกันรดน้ำหน้าวัวก่อน” กะอืดหน้าวัวก็ไม่รู้จัก หันไปกระซิบเพื่อนว่า “เฮ้ย พ่อมันจะให้ล้างหน้าวัวไปทำไมวะ”

“อ้ายมึง ทำไมโง่อย่างนี้” เพื่อนคำราม “ต้นไผ่ ต้นไม้มีดอกสวย พ่อกูชอบแต่กูไม่ชอบ เพราะมันต้องการน้ำมากเหลือเกิน ต้องรดให้โชก เข้าเย็น ช้ำยังต้องมีน้ำหล่ออีก อย่าช้า ช่วยกัน เดี่ยวไม่ได้กินข้าวพอดี”

วันนั้นรดต้นหน้าวัว อยู่สัก ๒ ชั่วโมง เห็นจะได้ ความจริงต้นหน้าวัวก็มีไม่มาก แต่ต้องรดแล้ว รดอีก นี่ซิ มันเจ็บ สายยางก็ไม่มีฉีด ช้ำยังต้องใช้ถังผูกเชือก ตักน้ำในบ่อซีเมนต์กลมขึ้นมา น้ำก็มีสีเขียวชนิด ๆ เป็นสีของตะไคร่น้ำ

ตอนเย็นได้รับเสียงข่าวрадแกง คนละจาน แกงเนื้อเสียดด้วยมันช่างอร่อยจริงๆ นอกจากเนื้อแล้ว ยังมีกล้วยดิบหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ ใส่ด้วย ใส่แทนมะเขือ แซบจริงๆ

เสร็จแล้วก็เรียกไปสอบถามว่า ทำอะไรกัน แล้วก็แนะนำให้ไปเรียนกวดวิชาเวลาค่ำที่โรงเรียนราชบุรี ท่านอธิบายเสร็จว่าโรงเรียนนี้ตั้งที่วังกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ อยู่ปากคลองเทเวศน์ เพื่อน ๆ ของพ่อเพื่อนเป็นครูทั้งนั้น มี พระฉันทพากย์ไพเราะ หลวงพระรพารศุภวาท หลวงพิทยานุศาสน์ เวลาไปขึ้นรถรางที่บางลำภู ๑ สดางค์ ผ่านตลาดนานา วังบางขุนพรหม วังเทเวศน์ และถึงโรงเรียนเพียง ๔ บ้ายรถรางหลัก ทางรถรางเป็นทางเดียวและมีที่หลักกันเป็นระยะ ๆ แต่สรุปว่าอย่าขึ้นเลย เดินไปดีกว่า ก็นัดแนะกันไปรุ่งขึ้น

เราเองนั่งฟังเหมือนต้องมนต์ และก็รับปากเป็นมั่นเหมาะว่าจะไปเรียนด้วยกัน

พ่อเพื่อนดีอกดีใจให้ศีลให้พร พร้อมกับให้เงินมาคนละหนึ่งสดางค์ให้ไปหาอะไรกิน แสนจะดีใจรีบเดินออกมา ๒ คน ไปที่สี่แยกคอกวัว ซึ่งเป็นตลาดตอนค่ำ มีของขายหลายอย่างจากแม่ค้าอ้อยขวันหน้าตาแจ่ม ยิ้มเห็นฟันทองเหลืองไปทั้งปากสมัยนั้น นิยมใส่ฟันทองกัน แม่ค้าใช้หวานขนมบัวลอยหน้าตาหวานซึ่งแต่กรุ่นโตกินไปสำหรับเรา

สอดสายหากมีของที่น่าพิศวาที่อยู่ ๒ อย่าง ๆ ละสดางค์เท่านั้น คือ ข้าวเหนียวเปียก ถั่วตาแดง และลำไยต้ม ซึ่งอยู่ในภาชนะเดียวกัน แบ่งเป็นสามช่อง ช่องข้าวเหนียว

เปี้ยกกว้างหน่อย และก็มีเนื้อวัวต้มใส่กาละมังใหญ่ตั้งบนกะทะหอมฉุย ใส้ตัดเป็นท่อน ๆ ท่อนละ ๑ สดางค์มีผักกาดหอมให้ด้วย

เราอยากกินข้าวเหนียวเปี้ยก เพราะซัดข้าวมาเสี้อิม ก็อยากของหวาน เจ้าเพื่อนบอกว่าไม่มีอิมอยากจะซัดของคาว ใส้วัวต้มสักหน่อยเพราะกินข้าวไม่ลง และเบื่อแกงเนื้อใส่กล้วยเป็นยารู

“มิ่งรุ๋ใหม่ ที่บ้านกูแกงเนื้อใส่กล้วยเป็นประจำ เพราะที่บ้านปลูกกล้วยรอบบ้าน มิ่งก็เห็น กล้วยมันออกเครือ จนกินไม่หมดอ้ายที่แกง ก็เพราะอ้ายต้นข้างบ้านกำลังมีเครือยังไม่แก่ กูซ้อมมวยลองต๋อยต้นกล้วยต้นนั้นดู ๓ ฉีกเท่านั้น หักกลางต้น”

เลยเห็นใจ กินใส้วัวต้มคนละ ๑ ถ้วย เจ๊กเอาซามเกาเหลามา ๒ ใบ หั่นผักกาดหอมลองกันซาม หยิบใส้มาขนาดประมาณ ๔ นิ้วฟุต ตัดเป็นชิ้นเล็กๆ ได้ ๑๐ ท่อน วางบนผักกาดหอม แล้วเอาน้ำต้มเครื่องในลาต มีน้ำจิ้มถ้วยเล็ก ๑ ถ้วย หอมฉุย

เจ้าเพื่อนคว่าถ้วยน้ำจิ้มเทในซามเครื่องใน เอาช้อนคน ๆ ตักซดโฮก ๆ เดี่ยวเดียว น้ำแห้ง เนื้อยังอยู่

“เตย ขอน้ำอีกหน่อย” เพื่อนละเมอ เตยก็ใจดี ยืมตักน้ำใส่ให้ แถมยังให้น้ำจิ้ม ถ้วยเล็กอีก อ้ายเรายังไม่ได้ซดสักที ฟังตักใส้วัว ๑ ชิ้นเข้าไปปาก

เหลียวมาอีกที เพื่อนเล่นน้ำหมด ยังไม่ได้แตะใส้สักชิ้น

“เตย ขอน้ำอีกหน่อย”

“สองหนแล้วนา คุณหนู คราวนี้พอนะ เดี่ยวพ่องคุณหลวง” เพื่อนเงียบกริบมาได้ตั้งหน้าตั้งตากินจนหมด เราก็ต้องรีบกินหมดพร้อมกัน

แล้วก็แยกกันกลับ

กว่าจะเดินถึงบ้านคิดมาตลอดทางว่า ไหงเราถึงใจง่าย ยังไม่ได้ปรึกษากับพ่อเราเลย จะเห็นดีด้วยหรือเปล่าก็ไม่รู้ ซ้าร้ายเมื่อบายไม่ได้บอกด้วยซ้ำว่าจะกลับค่ำ หัวใจเริ่มเต้นต่ำลง ๆ จากทรวงอกมาถึงท้องน้อย จนกระทั่งถึงหน้าบ้านมาอยู่ตรงหัวเข้าพอดี

แข็งใจเอามือเคาะที่ประตู ๒ ก๊อก

ใคร !

สตุงเกือบสุดตัว วันนั้นเห็นจะไม่แคล้วโดนตำจากพ่อ และต้องฟังเทศน์จากแม่ เพราะท่านพร่ำบ่นมากกว่าสิบปีแล้วว่า “จะไปไหนมาไหน กลับค้ำกลับมัด พ่อไม่ว่าง ขอให้บอกหน่อย จะได้ไม่เป็นห่วง ”

จำได้กลับบ้านหกโมงครึ่ง พ่อตำ ๓๐ ประโยคความจริงมันก็ประโยคซ้ำๆ ทั้งนั้น แม่เทศน์อีก ๓๐ นาที นึกเข้าไปตั้ง ๓ ทุ่ม เลยเวลา ๖ โมงไปตั้ง ๑๘๐ นาที เห็นจะโดนตำ ๑๘๐ ประโยค ฟังเทศน์ ๑๘๐ นาทีเป็นแน่ แต่ก็ดีกว่าจะพูด

“ไปไหนมา ” คำถามประโยคแรก

“ไปบ้านเพื่อนที่ตรอกขยะครับ พ่อเพื่อนต้องการพบ จะให้ไปเรียนหนังสือเวลาคล้ายกัน ”

เอะ เจ็บไม่ยกว่าอะไรสักคำ

แม่ก็เปลี่ยนคำถามใหม่

“กินข้าวหรือยัง ลูก ”

มันยังงั้น ภูเขาทองจะทะเลาะเสียละหมั่ง เกิดยังไรกันหือ แปลก ตอบแม่ไปว่า

“พ่อเพื่อนเขาชวนกินข้าว เลยกินมาเรียบร้อยแล้ว ” เสียงแม่ตะโกนบอกคนใช้ “เอ้า เอ้าไปกินเสีย ”

พ่อฟังจะเริ่มคำถามที่สองหลังจากเจ็บสัก ๑๕ นาที

“พ่อเพื่อนนะชื่ออะไรนี่ ”

“ผมไม่ทราบชื่อครับ รูปร่างสูงใหญ่ หน้าดำ มีหนวด ที่บ้านปลูกหน้าวัวเต็มไปหมด มีแมวให้ผมช่วยรดน้ำเลย ”

“อ้อ เจ้าทอกกะเตโรซี่ติดตุต เวลาเดินกันย่ำ เขาล้อกันตั้งแต่สมัยเป็นนักเรียน นายร้อย เวลานี้เป็นคุณหลวงแล้ว ”

ท่านก็บอกให้เราไปเตรียมตัวเรียนเวลาค่ำเพื่อจะศึกษาต่อแต่วันนั้น

การไปศึกษาที่ โรงเรียนราชบุรี ห้องเรียนเป็นเรือนไม้อยู่ข้างบ่อน้ำ ริมบ่อมีต้นลูกจันทน์อยู่หลายต้น แต่ละต้นลูกเต็มไปหมด เวลาพักระหว่างชั่วโมงก็ขึ้นลูกจันทน์มากิน

กัน ในต้นเดียวกันมีลูกอยู่ ๒ ประเภท คือ กลม กับ แบน เนื้อใน กลิ่นสีเหมือนกัน แต่
แปลก

ลูกกลม เรียก ลูกอิน

ลูกแบน เรียก ลูกจัน

ทำให้นึกถึงฝาแฝดอินจัน ซึ่งมีชื่อก้องโลก ว่าเป็นฝาแฝดไทยคู่แฝดที่มีลักษณะ
เช่นนั้นเรียกฝาแฝดไทยทั้งสิ้น ก็มีชื่อไม่เบา คนตั้งอาจจะเห็นต้นจันที่มีลูก ๒ อย่างก็ได้

เนื่องจากอาจารย์ ที่มาทำการสอนเป็นอาจารย์จาก โรงเรียน นายร้อย เกือบทั้งสิ้น
การสอนหนักไปทางคำนวณ และวิทยาศาสตร์ ท่านอาจารย์ได้กล่าวถึงความสำคัญของทหาร
ซึ่งจะต้องป้องกันประเทศ ทำให้เกิดความตื่นตัว และรักที่จะเป็นทหารทั้ง ๆ ที่ตอนสำเร็จ
มัธยมปีที่ ๘ ใหม่ ๆ ก็มีเพื่อนมาชวน ไม่ยกกะเอา แต่เดี๋ยวนี้อยากจะให้สอบเสียพุงนี้ด้วยซ้ำ
เปลือย ๆ ในโรงเรียนหัดดาเบ๊ะอย่างทหารกันเลย

ความอยากเป็นทหาร พอประกาศรับสมัคร เขากำหนดน้ำหนัก ค่าที่ตัวเล็ก น้ำหนัก
จึงน้อยไม่ถึงพิกัด จึงได้พกทองแดงใส่กระเป๋ากางเกงไปซึ่งกินอิมซังแล้วน้ำหนักก็จะเท่าพิกัด
พอดี ก็ไปยื่นใบสมัครซึ่งกว่าจะได้ชั่งน้ำหนัก อาหารก็ถูกย่อยไปถูกขับเป็นของเสียถ่ายออก
ไป พอไปชั่งจริง ๆ น้ำหนักก็ต่ำพิกัดไปเกือบกิโลกรัม ทบทวนตุ๊กได้ความอารามต้นต้นไป
บัสสวาระเสีย ๒ ครั้ง มีช้ำยังถ่ายหนักอีก ๑ ครั้ง เลยอด

เหมือนนกมวยได้อุ่นเครื่องมาแล้ว ก็อยากจะได้ชกให้เต็มฝีมือรู้แพ้รู้ชนะกันเสียที
ก็ลองไปเข้าโรงเรียนนายเรือ เคาระหัดที่ยอมให้ทดสอบความรู้ก่อนตรวจโรค วันแรกเข้า
สอบประมาณ ๓๐๐ คน สอบครึ่งวัน วันรุ่งขึ้นไปฟัง เขาเรียกชื่อคนที่สอบผ่านวันแรกได้
ประมาณ ๓๐ คน รวมทั้งเราด้วย มันตื่นเต็น้อย่างบอกไม่ถูก เห็นจะได้เป็นแน่ วันที่ ๓
ก็ยังเหลืออีกเท่าเดิมวันนี้สอบพลด้วย วิชาพลศึกษาไม่ได้ฝึกเลย วิ่งทนก็อยู่ตูดเพราะเรา
มันทนวิ่งหอบแทบแย่ พอประกาศวันที่ ๔ ไม่มีชื่อเราเสียแล้ว หรือจะลืม ความหวังทะเลาย
เดินระโหยโรยแรงกลับบ้าน ฟังรู้รสความผิดหวังวันนี้เองว่า อะไรวะ มันไม่โสภาเอาเลย

ผ่านมาทางหลักเมืองเลยฟาดข้าวรอกหมาเสีย ๒ จาน ข้าวที่ว่าเป็นข้าวลาดหน้าแกงกาหรีละ ๆ ตู ๆ เหมือนรอกหมาไม่ผิด เราเลยเรียกกันอย่างนั้น สถานที่ขายเราเรียกกันว่าหลักเมือง เพราะอยู่ด้านหลังของจ้าวพ่อหลักเมืองมาทางสะพานหก บริเวณนั้นมีต้นไทรใหญ่อาหารก็มีสารพัดอย่าง เดี่ยวนี้สร้างเป็นศาลเด็กไปเสียแล้วสะพานหกยังอยู่ สะพานนั้นสมัยเก่ากะดกได้เวลาเรือผ่าน แต่ไม่มีใครเรียกว่ากะดก เพราะคำนี้เป็นปฏิกริยาของอวัยวะบางส่วนจึงไม่นิยมเรียก แม้ตอนหลังหกไม่ได้ คือสร้างเป็นคอนกรีตก็ยังเรียกว่าสะพานหกจนทุกวันนี้

หมดอาลัยตายอยาก จะสวมเครื่องแบบสักทีก็อดเสียแล้ว เพื่อน ๆ มาชวนไปเข้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และการเมือง เราก็อยากจึงไปปรึกษาพ่อแม่ แม่ไม่ว่าอะไรไม่รู้ด้วยซ้ำว่าธรรมศาสตร์เขาเรียนอะไรกัน แต่ก็ไม่ว่าไม่ว่าส่วนพ่อซิพินเริ่มเสีย เพราะพ่อเกลียดการมีอาชีพเป็นทนาย ท่านว่าทนายจะต้องโจมตีฝ่ายตรงข้ามทุกครั้ง เท่ากับสร้างศัตรูขึ้นเรื่อย ๆ พ่อไม่ยอมให้เป็นก็เลยไม่ให้เรียน ให้ไปหาวิชาอะไรก็ได้ที่เขาสอนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความที่ไม่รู้จักไม่สามารถอธิบายให้พ่อฟังได้ว่า ธรรมศาสตร์นั้นไม่ใช่เรียนแล้วเป็นหมอกวายเป็นอะไรได้ทั้งนั้น แม้แต่อธิบดีกรมทางวิชาการเสียด้วย เช่น กรมประมง และที่ไหนได้เพื่อน ๆ ที่เรียนธรรมศาสตร์นั้น ๓ คน ปัจจุบันเป็นท่านเอกอัครราชทูตเสีย ๑ ท่าน อธิบดีผู้พิพากษาเสีย ๑ ท่าน และฟังได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าแต่งตั้งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดอีก ๑ ท่าน

เพราะพ่อมีความประสงค์ให้เข้าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนี้เอง บังเอิญพบพรรคพวกเขากำลังจะไปเข้า เพราะเจ้าเพื่อนคนนี้มาบรลเองว่าจุฬาลงกรณ์เขาเปิดแผนกสัตวแพทยศาสตร์ใหม่เป็นปีแรกรับสมัครเข้าศึกษา ๒๐ คน เจ้าเพื่อนบรลเองเสียหลง ว่าเป็นวิชาชีพใหม่ ก้าวหน้า เรียนชุดแรกได้ไปนอกหมด อายบอกใครเขี้ยวเพื่อนก็สมัครด้วย และไปสมัครแล้ว

ตอนไปสมัครก็หลุกหลุมเต็มที เพราะไปไม่ถูก เข้าแท็กซี่ไป พอไปถึงแท็กซี่ถามว่าไปโบสถ์ หรือ วิหาร เราบอกว่าลงตรงนี้แหละอ้าวเดินไปเอง คุยกับแท็กซี่ถึงได้รู้ว่าโบสถ์

คือ คณะอักษรศาสตร์ วิหารคือ คณะวิทยาศาสตร์ ที่เรียกอย่างนั้น เพราะหลังคามันคล้าย โปสท์ และวิหารนั่นเอง ศิลปะไทยแท้ๆ ลืมเสียนาน ฟังมานิยม

จุฬาสถมัยนี้มีตึกอยู่สามหลัง เหมือนโบสถ์หลังหนึ่ง วิหารหลังหนึ่ง และเป็น ตึกสมัยใหม่หลังหนึ่ง คือ ตึกคณะวิศวกรรมศาสตร์บริเวณด้านหน้าติดกับคู หน้าจุฬามิคุ ต้น ก้ามปูขึ้นเต็มไปหมด ต้นนี้เรียกว่าก้ามปู เพราะฝักเหมือนก้ามปู เรียกว่าต้นจำจาดูเหมือน ไม้จะคล้ายไม้ทำลัง ซึ่งถึงสมัยก่อนเรียกว่าลังไม้จำจาดู ต่อมาคุณหลวงสมานวนกิจพบว่าเป็น ไม้ใหม่ยังไม่มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ เลยให้ชื่อ Smarn เป็นชื่อ Species และได้ชื่อใหม่ว่า จามจური เห็นจะเป็นเพราะดอกมีเกสรคล้ายขนจามจურიที่ไม่ทราบ บังเอิญเกสรเป็นสีชมพูซึ่ง เป็นสีของมหาวิทยาลัย และก็เป็นจังหวะที่มีการใช้ต้นไม้เป็นสัญลักษณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ใช้ต้นจามจური ต้นคุณได้ชื่อใหม่เป็นชัชพฤกษ์เป็นไม้ ประจำชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ต้นนนทรี เมื่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก่อตั้ง ใหม่ ได้มีการปลูกต้นจามจურიเต็มไปหมดเพื่อใช้ร่ม เพราะเป็นบริเวณกลางแจ้ง และแสนไกล เมื่อคราวมีการปรับปรุงขนาดใหญ่ จุฬาโคนต้นจามจูรีจนเกือบหมดแล้วไปเอาต้นนนทรีมา ปลูกแทน ทางเกษตรต้นนนทรีก็ยังมีแต่จามจูรีเต็มไปหมด เลียงงไปว่าต้นจามจูรี และ นนทรีเป็นของใครกันแน่เดี๋ยวนี้คือยังชั่ว มหาวิทยาลัยเกษตรตัดต้นจามจูรีเกือบหมด ต้น นนทรีออกดอกสพรั่งโตงามดี ทั้งที่เกษตรและจุฬา

เห็นจะเป็นความไขว้เขว เกี่ยวกับต้นไม้กระมังอาชีพสัตวแพทย์ ซึ่งมีสีฟ้าหม่น จึงมีฟ้าหม่น นนทรี และ ฟ้าหม่น จามจูรี ต้นไม้ยังอยู่ด้วยกันได้ เราเป็นมนุษย์ทำไมจะอยู่ ด้วยกันไม่ได้

เป็นอันว่า สมัครเรียนสัตวแพทย์ เข้าสอบพร้อมกับเพื่อน พอประกาศผล เรา สอบได้ เพื่อนตก

เพื่อนก็ต้องไปเรียนธรรมศาสตร์ ด้วยความจำใจ และแล้วเดี๋ยวนี้เพื่อนเป็นอะไร ู้ใหม่ เป็นอธิบดีมาตั้งนานแล้ว

(อ่านต่อฉบับหน้า)

กองวิชาการ กรมปศุสัตว์

๔ มีนาคม ๒๕๑๘

เรียน นายกสัตวแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ฯ

ด้วยตามที่สมาคม ฯ ได้จัดให้มีการประชุมใหญ่เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ ที่ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ข้าพเจ้ามีความข้องใจเกี่ยวกับบุคคลที่แถลง ขาดประการ แต่การที่ข้าพเจ้ามิได้ถามในที่ประชุมก็เพราะว่าแม้ว่าข้าพเจ้าจะทำราชการอยู่ใน กรมปศุสัตว์ ซึ่งไม่ห่างไกลจากเจ้าหน้าที่ของสมาคมมากนัก แต่ข้าพเจ้าก็ไม่ทราบว่าจะด้วยเหตุ ผลประการใดข้าพเจ้าจึงไม่ได้รับหนังสือเชิญร่วม ประชุมทั้ง ๆ ที่ข้าพเจ้าได้เป็น สมาชิกของ สมาคมเป็นเวลาติดต่อกันมากกว่า ๒๐ ปี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ข้าพเจ้าจำต้องเรียนถามเรื่องบ คุตรของสมาคม ฯ ทางจดหมายนี้ และถ้าหากจะกรุณาตอบให้ทราบทางสัตวแพทยสารได้ก็จะ เป็นพระคุณยิ่ง เพราะได้มีสมาชิกหลายคนได้มีข้อข้องใจในงบดุลดังกล่าวและได้ขอร้องให้ ข้าพเจ้าเขียนมาถาม

เรื่องที่ข้องใจและใคร่ขอคำชี้แจงก็คือ .—

๑. ตามงบดุลที่แถลงสมาคม ฯ มียอดเงินฝากประจำไว้กับธนาคารศรีอยุธยาเป็น จำนวน ๙๐,๒๕๔.๘๕ และมีพันธบัตรเงินกู้อีก ๑๐๐ ๐๐๐.๐๐ บาท รวม ๑๙๐,๒๕๔.๘๕ บาท แต่เศษคู่ได้จึงได้รับดอกเบี้ยเพียง ๕,๓๒๙.๙๗ บาท

๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าใบสมัครสมาชิก, ใบเสร็จรับเงิน และใบขอโฆษณาที่ แร่งไว้ในที่ประชุมใหญ่มีจำนวน ๑,๖๙๗ บาท

แต่ถ้าอ่าน ดูจากรายงานค่าใช้จ่ายของสมาคม ในการประชุมของสมาคม ครั้งที่ ๓๐/๒๕๑๗ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๗ ได้มีค่าใช้จ่ายระบุไว้ว่า

ก. ค่าใบเสร็จรับเงิน ๒๐ เล่ม	เป็นเงิน	๓๐๐ บาท
ข. ค่าใบสมัครสมาชิก, ค่าใบโฆษณา		๖๘๐ บาท
	รวม	<u>๙๘๐ บาท</u>

แต่ที่แถลงไว้ในที่ประชุมใหญ่มีจำนวน ๑,๖๙๗ บาท ซึ่งแตกต่างกัน ๗๑๗ บาท ไม่ทราบว่ามีมาจากไหน

๓. ค่าเขียนเรื่องที่แถลงไว้ในงบดุลว่าจ่ายค่าเขียนเรื่องปี ๒๕๑๖ (เล่ม ๒.๓ และ ๔) จำนวน ๓,๐๐๐ บาท ทำไมจึงมาตั้งบไว้ในปี ๒๕๑๗ ทั้ง ๆ ที่ได้ผ่านมาเป็นเวลา ๑ ปีแล้ว และน่าจะรวมอยู่ในงบดุลปี ๒๕๑๖ ถ้าหากจะมีค้ำก็ควรจะเป็นเล่ม ๔ เล่มเดียว แต่ทำไมถึงมีเล่ม ๒ และ ๓ ด้วย

๔. สำหรับค่าเขียนเรื่องในปี ๒๕๑๗ ที่ได้แถลงไว้ในงบดุลจำนวน ๑,๘๙๐ บาท ขอทราบว่าเป็นยอดที่จ่ายไปแล้วหรือยังไม่ได้จ่าย และถ้ามีการชักช้าในการจ่ายขอทราบว่าเป็นเพราะเหตุใด

๕. ในการจัดพิมพ์ สัตว์แพทยสารเฉพาะเล่ม ๑.๒ และ ๓ ของปี พ.ศ. ๒๕๑๗ มีค่าใช้จ่ายรวม ๑๘,๓๗๖ บาท ซึ่งเมื่อรวมกับค่าแสตมป์ส่งหนังสือ ๑,๓๔๐ บาท และค่าเขียนเรื่องอีก ๑,๘๙๐ บาท ก็จะเป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๒๑,๖๐๖ บาท แต่สมาคมฯ มีรายรับจากค่าโฆษณาเพียง ๑๐,๗๔๐ บาท นั่นก็คือสมาคมฯ ขาดทุน ๑๐,๘๖๖

ในฐานะที่ข้าพเจ้าได้เคยเป็นบรรณาธิการสัตว์แพทยสารมาในอดีต ปรากฏว่าในการจัดทำหนังสือข้าพเจ้ามีกำไรเข้าสมาคมฯ ทุกปี และเนื่องจากเหตุดังกล่าวข้าพเจ้าจึงได้ขออนุมัตินายกสมาคมฯ สมัยนั้น (ศาสตราจารย์จักร พิชัยณรงค์สงคราม) ให้สมาคมฯ จ้างเจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ เพื่อใช้งานของสมาคมฯ เอง โดยใช้เงินกำไรจากการจัดทำสัตว์แพทยสารแต่จากงบดุลที่แถลงในปีนี้ สมาคมฯ แทนที่จะมีกำไรมาใช้จ่าย ในการจ้างเจ้าหน้าที่ที่กลับขาดทุน ขอทราบว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการชุดใหม่ที่จะดำเนินการแก้ไขเรื่องการจัดทำวารสารอย่างไร - จึงจะทำให้มีกำไรมาจ้างเจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ ได้ แทนที่จะขาดทุนเช่นปีที่แล้ว (และปีก่อน ๆ นี้ด้วย)

อย่างไรก็ตามได้มีสมาชิกหลายท่านมีความเห็นพ้องกับข้าพเจ้าว่าสมาคมฯ น่าจะได้จ้างเจ้าหน้าที่ทางบัญชีมาทำการตรวจสอบบัญชีของสมาคมฯ ทุกปี ทั้งนี้เพื่อความบริสุทธิ์ของคณะกรรมการในด้านการเงินของสมาคมฯ

ข้าพเจ้าต้องขออภัยในคำถามที่ค่อนข้างยาว ที่ข้าพเจ้าถาม ณ ที่นี้ด้วย แต่ก็หวัง
 ใจว่า คณะกรรมการคงจะได้กรุณาแถลงให้สมาชิกได้ทราบรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับงบดุล
 ของสมาคม ฯ เพื่อความกระจ่างแก่สมาชิกที่มีความสงสัยจำนวนมากให้ได้ทราบโดยทั่วกันด้วย
 หนึ่งในการ เลื่อนนายกและกรรมการสมาคม ฯ เท่าที่ปฏิบัติมานั้นข้าพเจ้าได้ทราบ
 ว่ามีจำนวนสมาชิกร่วมประชุมน้อยมาก จึงหาใช้ตัวแทนของสมาชิกโดยแท้จริงไม่ เพราะ
 สมาชิกส่วนใหญ่ต้องปฏิบัติราชการอยู่ต่างจังหวัด ไม่อาจมาร่วมประชุมได้ จึงน่าจะส่งบัตร
 เลือกตั้งนายกและกรรมการให้สมาชิกทั่วประเทศได้เป็นผู้เลือกมา เช่นที่สมาคมศิษย์เก่า
 อเมริกาจัดทำ แทนที่จะเป็นการเลือกตั้งของกลุ่มบุคคลเล็กๆ กลุ่มหนึ่ง เช่นที่แล้วๆ มา
 เท่านั้น

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีกับท่านนายกสมาคม ฯ และกรรมการทุกท่าน
 ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนเข้ามาดำเนินงานของสมาคม ฯ มา ณ ที่นี้ด้วยอย่างจริงใจ
 และหวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการชุดนี้คงจะได้ทำความเจริญและ
 ชีกแผ่นมาสู่สมาคม ฯ ด้วยเป็นแน่

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายทิม พรรณศิริ)

สมาชิกตลอดชีพ